

Лятно турне на Васко Василев

Концертмайсторът на Лондонската кралска опера „Ковънт Гардън“ Васко Василев се завърна в България със серия от шест концерта в летните театри на Сандански, Пловдив, Бургас, Варна, Велико Търново и Лусе. Турнето на нашия известен цигулар продължи от 25 до 31 август и имаше голям успех. „Винаги съм искал да направя лятно турне и никога досега не съм успявал да намеря време и възможност за това.“, споделя Васко. „Безкрайно щастлив бях през ноември, когато обиколихме страната със серията концерти филмова музика. Толкова много не исках да свършва. Много хора не успяха да се доберат до билети, защото залите са малки и с ограничен капацитет.

Благодарен съм на Лидл, че отново решиха да застанат зад мен и да дадем шанс на повече хора да се насладят на музиката.“ Васко Василев е роден на 14.10.1970 г. в София в семейството на цигулар и пианистка. Свири на цигулка от 5-годишна възраст. На 9 г. записва първия си албум със Софийска филхармония. Година по-късно получава правителствена стипендия и заминава да учи в Москва. През 1988 г. печели 3-те най-големи конкурса за цигулка – „Жак Тибо“ в Париж, „Карл Флеш“ в Лондон и „Паганини“

в Генуа. На 23 г. става най-младият и първи концертмайстор на Кралската опера в Лондон. Концертирал в над 40 страни и е един от най-обичаните български музиканти в света. (М.З.)

Снимка: архив

„Алея на книгата“ във Варна

Снимка: Мария Захариева

Организатори на „Алея на книгата“ са Асоциация „Българска книга“ и Община Варна

Началото на това пътуващо книжно събитие е поставено във Варна през 2010 г. С всяка изминала година то увеличава своите почитатели и се провежда вече в София, Пловдив и Бургас. Тази година от 1-ви до 10-ти август в 15 бели шатри бяха изложени книгите на над 50 български издателства. Шатрите бяха разположени на Ларгото - от хотел „Черно море“ до Фестивален и конгресен център и по бул. „Княз Борис І“.

Алея на книгата“ 2014 се отличаваше с богата съпътстваща програма, литературни четения и многобройни неформални срещи между автори, читатели и издатели. Българските книгоиздатели дариха книги и учебни пособия на засегнатите от наводненията в кв. Аспарухово училища и детски градини. Издателствата, които се включиха в дарителската акция, са: „Анубис“, „Булвест 2000“, „Дамян Яков“, „Емас“, „Ентусиаст“, „Златното пате“, „Кралица Маб“, „Кръгозор“, „Пан“, „Персей“, „Просвета“, „Посоки“, „Рива“, „Рамита“, „Сиела“, „Слово“, „Труд“, „Фюг“, „Хермес“. (М.З.)

„...Любовта вече не е на мода, убиха я поетите.“

Оскар Уайлд

Писателят, известен с неочакваните си парадокси, на пръв поглед ни подхвърля още една чудновата фраза. Та как поетите, тези апологети на любовта, биха могли да я убият? Звучи абсурдно. „Те писаха за нея толкова много, че вече никой не им вярва и това не ме учудва“ – допълва Уайлд, карайки ни да се замислим

за изкуств(ен)ото на любовта в стиховете на поетите. Темата за любовта е така вездесъща, че напоследък безкрайно ми е омръзнала. Или по-скоро някак съм се преситила от нея. От малка обичам да чета и винаги съм попивала жадно творчеството на поетите, в това число, разбира се, и посветеното на

любовта. Като жива вода. Тежко ми е. „Тежко ми е – колко много, много пих от нея.“¹ Напоследък с известно безпокойство усещам, че нищо не ме впечатлява и всичко ми се струва твърде познато и някак неудовлетворяващо и недостатъчно. Наскоро се улових да шаря с пръсти из въздуха,

Дарина Стоянова

извивайки ги като нокти на граблива птица. „Впивай нокти в небето, / в небето, / тука животът не стига“², премина през ума ми. Тогава се замислих как в стремежа си към друга, безсмъртна реалност, която може да се възприеме като по-пълноценна и по-концентрирана форма на живот, поетите увличат читателите си в своя самодостатъчен свят, в който търсят спасение от смъртта. И от смъртта на любовта.

За да постигнат състояние на катарзис, при което според прочутата формула на Аристотел душата се освобождава от страстите си чрез съпреживяване на техните отражения в произведенията на изкуството (в древна Гърция – чрез трагедията), поетите в известен смисъл успяват да погубят непосредственото изживяване на любовта и да избегнат по този начин силната болка, когато тя си отиде. Но както пише Теодора Димова, ако никога не обичате истински, „ще станете инвалиди, няма

да изпитате болката и цялата изоставеност, острието, което пробужда сърцето на всеки, няма да стигне до вас, и кръвта няма да изтича и вие няма да се мъчите да я спрете, за да не се удавите, да не умрете“³. Да, вие ще бъдете инвалиди, но ако не обичате, няма и да изпитвате болка. А ако не живеете, няма и да умрете. От друга страна, изкуството е двойствено: в стиховете си поетите се стремят да обезсмъртят

любовта, но понякога те постигат само непълнокръвно бледо отражение на истинската житейска стихия, „превърщайки във мъртви писмена / на същинския живот звъна“⁴. В стихотворението „Тракийски пасторал“⁵ на Георги Рупчев лирическият аз се обръща към Орфей – събирателен образ на твореца, с думите: „Ти пожела всичко / в една сива сянка, / в една прашна струна, / която още пълзи по обед върху каменните струпей, / която лази подир тебе, / себелюбецо. / Кой би понесъл тол-

кова страдание, / гласа одрезгавял или раздрънканата лира / кой би понесъл? От ужас ще пицят вакханките ...“.

Защото в страха си от смъртта на любовта поетите често създават измислени, изградени от стихове светове, и сами се лишават от първичната житейска радост. Тя може и да е мимолетна и преходна, но затова пък е спонтанна и истинска. За изживяването ѝ потопилите се в житейската стихия не се нуждаят от обезсмъртяване в стихове и не разбират драмата и самотността на твореца: „Не, не скърбят със чужда скръб вакханките, / чиято смърт е само смърт.“⁶ Нищо повече и нищо по-малко.

Смъртта е също като любовта, а любовта е просто ежедневно чудо, житейско явление, велико в простотата си. Ненужно е да се страхуваме от нея, както е нездравословно и да се опиваме извънмерно от често пресъздавания в поезията мит за вечната любов, в който тя губи своите реални измерения. Иначе рискуваме да свършим като друг митичен герой от стиховете на Георги Рупчев – Тристан, клетия обезумял рицар Тристан фон Деменциус, който слуша неспирния шепот на жените, постоянно разказващи легендата за него, и възкликва: „Не мене са обичали, не мен, а него – легендарния, / от тях създаден и възпят. / Набързо преобърнаха чираците бездарни / изкуството на любовта / в любовен занаят.“⁷

Дарина Стоянова

Есето-коментар по цитат на Оскар Уайлд „Любовта вече не е на мода, убиха я поетите“ от Дарина Стоянова, ученичка от 164. гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“, спечели през 2013 г. специална стипендия в проекта „1000 стипендии“. „1000 стипендии“ е национален конкурс за ученици от 6-и до 11-и клас. В него може да се включи всеки ученик в тази възрастова група, като за това е необходимо под формата на есе да представи знанията и разсъжденията си по предмета, в който се чувства най-уверен. Проектът създава условия за социална мобилност и „прескачане“ на социални граници, което най-ефективно може да стане чрез образованието. Фондация „Комунитас“ осигурява годишна стипендия, която се състои от финансова част, достъп до професионални консултации и кредит за книги.“

1 Петя Дубарова, „Лятото изтече...“

2 Георги Рупчев, „Небе“

3 Теодора Димова, „Майките“

4 Михаел Енде, „Приказка без край“

5 Георги Рупчев, „Тракийски пасторал“

6 Георги Рупчев, „Тракийски пасторал“

7 Рупчев, „Бълнуванията на славния, / високоблагороден, / многострадален / и достопочтен рицар / Тристан фон Деменциус, / с които той милостиво благоволи да ни удостои, / като ги изричаше, / измъчван от ужасяваща / и необяснима треска / на 11 ноември 1183 година / в планинската си крепост Ирренбург, / записани прилежно, / с подходящо смирено съръдие / и с божия помощ от неговия несъщ брат“